

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 16 grudnia 2020 r.

**w sprawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej
na rok 2021**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 19 listopada 2020 r. ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 65 po wyrazach „Ministra Obrony Narodowej,” dodaje się wyrazy „po zasięgnięciu opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu,”;
- 2) w art. 74 w ust. 3 po wyrazach „zabezpieczenia społecznego,” dodaje się wyrazy „po zasięgnięciu opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu,”;
- 3) w art. 75 w ust. 2 wyrazy „i nie wymaga” zastępuje się wyrazami „i wymaga”;
- 4) skreśla się art. 76;
- 5) w art. 78 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Przez dochody, o których mowa w ust. 2, rozumie się dochody podatkowe określone w art. 20 ust. 3, art. 22 ust. 3 i art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23, 374 i 1086).”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 19 listopada 2020 r. ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021, postanowił wprowadzić do jej tekstu 5 poprawek.

Zgodnie z art. 65 ustawy Minister Finansów, na wniosek Ministra Obrony Narodowej, może dokonywać przeniesień wydatków zaplanowanych w części Obrona narodowa pomiędzy działami klasyfikacji wydatków budżetu państwa. Zdaniem Senatu, nie zachodzą żadne szczególne okoliczności uzasadniające tak daleko idące uprawnienia ministra, wbrew ogólnym zasadom przenoszenia wydatków wyrażonym w art. 171 ustawy o finansach publicznych. Przepis ten przyjmuje jako podstawowe zasady, że przeniesienia wydatków w budżecie państwa możliwe są między rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej w ramach danej części i działu budżetu państwa, a nie pomiędzy działami. Zasady te służą m.in. zapewnieniu kontroli wydatków przez parlament oraz uniemożliwieniu oddalenia się od realizacji celów, którym miała służyć uchwalona ustawa budżetowa. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych przenoszenie wydatków pomiędzy działami klasyfikacji wydatków budżetu państwa jest dopuszczalne np. z zachowaniem celów wydatków (art. 194 tej ustawy) lub w stanach nadzwyczajnych (art. 180 tej ustawy). Zdaniem Senatu, art. 65 ustawy zastosowany łącznie z art. 171 ustawy o finansach publicznych daje organom władzy wykonawczej nieograniczone prawo modyfikacji planów zawartych w budżecie państwa.

Biorąc powyższe pod uwagę, Senat przyjął **poprawkę nr 1**, która ma na celu utrzymanie kontroli parlamentarnej nad przenoszeniem wydatków zaplanowanych w części – Obrona narodowa pomiędzy działami klasyfikacji wydatków budżetu państwa.

Zgodnie z art. 74 ustawy w roku 2021 źródłem przychodu Funduszu Solidarnościowego może być również wpłata z budżetu państwa przekazana przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. W myśl ust. 3 tego przepisu minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych, zablokowanych na podstawie art. 177 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, między częściami budżetu państwa, działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji, z przeznaczeniem na wpłatę do Funduszu Solidarnościowego. Mając m.in. na uwadze argumenty wskazane, w przypadku poprawki nr 1, Senat uznał, iż zasadnym jest wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą przedmiotowe

przeniesienie powinno być dokonywane po zasięgnięciu opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu (**poprawka nr 2**).

Poprawka nr 3 przewiduje, odwrotnie niż w przedłożeniu sejmowym, że utworzenie w 2021 r., na polecenie Prezesa Rady Ministrów przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, nowej rezerwy celowej związanej z realizacją zadań mających na celu przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz epidemii, wymaga uzyskania opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu. Senat przyjmując tę poprawkę kierował się tymi samymi motywami jak w przypadku poprawek nr 1 i 2.

Poprawka nr 4 usuwa art. 76 ustawy umożliwiający przekazanie w 2021 r., przez ministra właściwego do spraw budżetu, skarbowych papierów wartościowych Funduszowi Reprywatyzacji. Wartość nominalna zobowiązań z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych przekazanych Funduszowi Reprywatyzacji nie może przekroczyć kwoty 3 000 000 tys. zł. Zgodnie z postanowieniami, modyfikowanego niniejszą ustawą, przepisu art. 69h ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w 2021 r. środki Funduszu Reprywatyzacji mogą być przeznaczane na nabywanie lub obejmowanie przez Skarb Państwa, udziałów lub akcji w spółkach. Przyjmując poprawkę Senat podzielił, podnoszone w toku prac nad ustawą, wątpliwości czy w związku z obecną sytuacją gospodarczą kraju spowodowaną epidemią COVID-19, zasadne jest przekazywanie do Funduszu Reprywatyzacji środków, z możliwością przeznaczenia ich na nabywanie udziałów lub akcji, w szczególności (jak podkreślano w trakcie prac w Komisji oraz w debacie senackiej) spółek należących do Grupy Kapitałowej PGE, powołanych w celu przygotowania budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej.

Poprawka nr 5 zmienia wprowadzoną na potrzeby ustawy definicję „dochodów jednostki samorządu terytorialnego”, formułując ją poprzez zastosowanie odesłania do pojęć przyjętych w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Należy podkreślić, że dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 78 ust. 3 ustawy w brzmieniu przedłożenia sejmowego, podlegają często niezależnym od jednostki zmianom, które mogą pozornie zwiększyć ich poziom. Przykładem jest ostatni, skokowy wzrost opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, będący wynikiem przetargów przeprowadzonych przez gminy. Wskazane opłaty najczęściej i tak nie pokrywają kosztów zagospodarowania odpadów (o czym informowała Krajowa Rada RIO w informacji dla sejmowej Komisji Kontroli Państwowej w dniu 19 listopada

2020 r.). Jako niemożliwe do zbilansowania z kosztami Krajowa Rada RIO wskazała przede wszystkim opłaty z nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości z domkami letniskowymi. Wymienione w propozycji Senatu przepisy ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określają zakres pojęcia podstawowych dochodów podatkowych odpowiednio gmin, powiatów i województw. Określone w taki sposób dochody są brane pod uwagę w szeregu regulacji, odnoszących poziom dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego do ich zamożności.